



vegtilsynet

**Tilsynsrapport**  
sak 2020-07

Etterlevelse av forordning  
(EU) nr. 886/2013



|                         |  |
|-------------------------|--|
| <b>Saksnummer</b>       | 2020-07  |
| <b>Publiseringsdato</b> | 10.07.2020   |
| <b>Tilsynslag:</b>      | Ingebjørg Midthun, tilsynsleder<br>Kenneth Lyngsgård, fagrevisor veg<br>Ida Blomhoff Pedersen, fagrevisor juridisk |
| <b>Tilsynspart</b>      | Statens vegvesen   |

## Om rapporten

Denne rapporten er basert på tilsyn i Statens vegvesen. Tilsynet undersøker om Statens vegvesen etterlever krav i kommisjonsdelegert forordning (EU) nr. 886/2013 av 15. mai 2013.

10.07.2020

Sign.:

---

Trude Tronerud Andersen  
*direktør*

Sign.:

---

Ingebjørg Midthun  
*tilsynsleder*



## Innhold

|   |    |
|---|----|
| Innhold .....   | 3  |
| 1. Innledning.....  | 4  |
| 2. Tilsynskriterier .....                                       | 5  |
| 3. Samsvarserklæring.....                                       | 5  |
| 3.1 Gjennomgang av samsvarserklæring med utfyllende informasjon | 5  |
| 3.2 Formidling  | 7  |
| 4. Stikkprøvekontroll .....                                     | 7  |
| 5. Funn .....   | 10 |
| 6. Vurdering.....   | 10 |
| Vedlegg.....  | 11 |

## 1. Innledning

Vegtilsynet er tildelt kontrollfunksjon i henhold til kommisjonsdelegert forordning (EU) nr. 886/2013 av 15. mai 2013<sup>1</sup>, jf. forskriften som gjennomfører Kommisjonsforordningen i norsk rett § 2<sup>2</sup>.

Forordningen er en utfyllelse av europaparlaments- og rådsdirektiv 2010/40/EU (ITS-direktivet) og får «anvendelse på ytingen av tjenester for levering av et minimum av generell trafikksikkerhetsinformasjon i det transeuropeiske veinettet (TERN).» Forordningen setter krav til både offentlige og private veioperatører, tjenesteytere og kringkastere i artikkel 3-8.

Vegtilsynet skal årlig rapportere til Samferdselsdepartementet om gjennomført kontroll, slik at Norge kan levere rapport til EU-kommisjonen innen 1. oktober hvert år. Vegtilsynets frist er i 2020 satt til 15. september.

Tilsynspart skal legge fram identifikasjonsopplysninger for Vegtilsynet og en beskrivelse av informasjonstjenesten de yter, samt en samsvarserklæring om oppfyllelse av kravene fastsatt i artikkel 3-8, jf. artikkel 9 pkt. 2.

Varsel om tilsyn ble sendt Statens vegvesen 29. mai 2020, med frist for å levere etterspurt dokumentasjon innen 3. juli 2020. Statens vegvesen leverte beskrivelse av informasjonstjenesten de yter, samt en samsvarserklæring om oppfyllelse av **kravene** fastsatt i kommisjonsdelegert forordning (EU) nr. 886/2013 til Vegtilsynet innen fristen.

Vegtilsynet har undersøkt om samsvarserklæringen som Statens vegvesen har utarbeidet inneholder informasjon i samsvar med krav. Det er også gjort en stikkprøvekontroll av om

---

<sup>1</sup> Under henvisning til europaparlaments- og rådsdirektiv 2010/40/EU av 7. juli 2010 (ITS-direktivet) om en ramme for innføring av intelligente transportsystemer innen veitranport og for grensesnitt mot andre transportreformer, ble kommisjonsdelegert forordning nr. 886/2013 om utfylling av direktiv 2010/40/EU, med hensyn til data og framgangsmåter for vederlagsfri framskaffelse av et minimum av generell sikkerhetsrelevant trafikkinformasjon for brukerne, vedtatt.

<sup>2</sup> Forskrift om gjennomføring av Kommisjonsdelegert forordning (EU) nr. 886/2013 om utfylling av europaparlaments- og rådsdirektiv 2010/40/EU med hensyn til data og framgangsmåter for vederlagsfri framskaffelse av et minimum av generell sikkerhetsrelevant trafikkinformasjon for brukerne, dersom dette er mulig

Statens vegvesen oppfyller krav i forordningen artikkel 7 pkt. 1 med vekt på utveksling og tilgjengeliggjøring av trafikkdata.

## 2. Tilsynskriterier

Kommisjonsdelegert forordning (EU) nr. 886/2013, artikkel 3 til 8, jf. artikkel 9.

Innholdet i kravene blir nærmere beskrevet i kapittel 3 og 4.

## 3. Samsvarserklæring

### 3.1 Gjennomgang av samsvarserklæring med utfyllende informasjon

Vegtilsynet har på forespørsel fått Statens vegvesens *Samsvarserklæring, ITS Action C-Trafikksikkerhetsinformasjon 2020* med utfyllende informasjon i følgebrev.<sup>3</sup> Det fremgår av erklæringen at Statens vegvesen vil etterleve artikkel 3-9 i delegert kommisjonsforordning (EU) nr. 886/2013.

Erklæringen inneholder oppsummert følgende informasjon (teksten i kursiv er hentet fra forordningen artikkel 9):

a) *De sikkerhetsrelevante kategoriene og veinettet som dekkes av informasjonstjenesten*

Egenerklæringen viser at Statens vegvesen skal levere følgende trafikksikkerhetsrelatert informasjon for den norske delen av TEN-T vegnettet, og store deler av det øvrige vegnettet:

- midlertidig glatt vegbane

---

<sup>3</sup> Vedlegg 1 viser fullstendig samsvarserklæring med følgebrev fra Statens vegvesen.

- dyr, mennesker, hindringer, eller avfall i veibanen
- ubeskyttet ulykkesområde
- kortvarig veiarbeid
- nedsatt sikt
- kjøretøy i feil kjøreretning
- uskiltet blokkering av vei
- ekstreme værforhold

b) *Informasjon om tilknytningspunktet for sikkerhetsrelevante trafikkdata og bruksvilkårene*

Transportportal.no er Norges nye nasjonale tilgangspunkt for veg- og transportdata. Portalen ble lansert 1. desember 2019. Portalen er nasjonalt tilgangspunkt for både 962/2015/EU, 886/2013/EU, og 1926/2017. Portalen er under kontinuerlig utvikling.

Tilgjengeliggjøring av sanntids trafikkinformasjon skjer vesentlig gjennom Vegvesenets DATEX<sup>4</sup>-node. DATEX-noden har nå ca. 460 registrerte brukere som må avgi kontaktinformasjon og godkjenne en erklæring basert på NLOD (norsk lisens for offentlige data).

Når en trafikkoperatør på VTS mottar et varsel om en hendelse vil meldingens troverdighet bli vurdert og andre kilder vil sjekkes for å verifisere varselet. Om meldingen stemmer med kriterier for et av de utvalgte dataelementene, skal operatøren registrere meldingen i Vegloggen med egenskaper, tidspunkt og posisjon. SRTI<sup>5</sup>-meldinger «flagges» automatisk i Vegloggen, slik at de kan identifiseres i DATEX-noden. Denne automatiseringen betyr at man ikke er avhengig av personlige vurderinger hos operatørene på VTS om en melding klassifiseres som en SRTI-melding eller ikke.

---

<sup>4</sup> DATEX (specification for DATA EXchange between traffic and travel information centres) er en europeisk standard for utveksling av trafikkinformasjon (datex.eu) mellom ulike aktører og baserer seg på XML-meldinger.

<sup>5</sup> Sikkerhetsrelevant trafikkinformasjon/hendelser eller forhold

c) *Formatet på de sikkerhetsrelevante trafikkdataene som er tilgjengelige gjennom tilknytningspunktet*

DATEX benyttes.

d) *Metodene for å formidle informasjonstjenesten til sluttbrukerne*

Statens vegvesen driver selv publikumstjenesten vegvesen.no/trafikk som henter alle data om hendelser, sanntids veg- og trafikkdata fra DATEX-noden og viser disse på et kart. Denne tjenesten brukes også av flere andre norske nettsteder.

Det er i et følgebrev til samsvarserklæringen gitt utfyllende informasjon om:

- Statens vegvesens tilgangspunkt for sikkerhetsrelevante trafikkdata, bruksvilkår og format
- Statens vegvesens metoder for å formidle informasjonstjenesten til sluttbrukere

### 3.2 Formidling

Statens vegvesen driver selv publikumstjenesten vegvesen.no/trafikk som også henter alle data om hendelser, sanntids veg- og trafikkdata fra DATEX-noden og viser disse på et kart.

Statens vegvesens interne system Trafikk NÅ viser alle data som er tilgjengelig fra DATEX-noden i egne kartlag. Systemet benyttes av VTS, vegavdelingene, og beredskapsmiljøet for å ha full oversikt over alle hendelser på vegnettet.

## 4. Stikkprøvekontroll

Vegtilsynet har gjennomført en stikkprøvekontroll for å undersøke om krav i forordningen artikkel 7 pkt. 1 er oppfylt slik samsvarserklæringen viser.

Artikkel 7 pkt. 1: Tilgjengelighet, utveksling og viderebruk av data.

*Offentlige og/eller private veioperatører og/eller tjenesteytere skal dele og utveksle dataene de samler inn i henhold til artikkel 6. For dette formål skal de gjøre dataene tilgjengelige i formatet DATEX II (CEN/TS 16157) eller et annet maskinleselig format som er fullt ut kompatibelt og samvirkende med DATEX II, gjennom et tilknytningspunkt.*

Statens vegvesen opplyser at Transportportal.no, Norges nye nasjonale tilgangspunkt for veg- og transportdata, ble lansert 1. desember 2019. Transportportal.no, som er et samarbeidsprosjekt mellom Statens vegvesen, Jernbanedirektoratet, Entur og Digitaliseringsdirektoratet, gir tilgang til ulike datakilder og skal gi en brukervennlig deling og tilgjengelighet til data.

Vegtilsynet ville undersøke om SRTI-data var lett tilgjengelig via Transportportal.no.

#### Resultat:

Undersøkelsen viser at ved å gå inn på nettsiden [www.transportportal.no](http://www.transportportal.no) og videre inn i portalens datakatalog, så får en tilgang til en mengde trafikkdata, se figur 1.

Informasjon om hendelser på eller langs veg som påvirker trafikkavviklingen, og som kan medføre forsinkelser eller forhøyet ulykkesrisiko er samlet under fanen «Trafikkmeldinger», se figur 2.

Under fanen «Trafikkmeldinger» kan man registrere seg via Norsk lisens for offentlig data og bli videresendt til Statens vegvesens DATEX-node, der man får tilgang til alle trafikkdata som er samlet inn i henhold til artikkel 6. Data er tilgjengeliggjort i DATEX-formatet, se figur 3.



Figur 1 viser forsiden på det nasjonale tilknytningspunktet Transportportal.no



### Velkommen til tilgangspunktet for veg- og transportdata for Norge

I portalens datakatalog finner du beskrivelser av og lenker til datasett og tjenester om vegstatus, hendelser, reisetider, kollektivtrafikk, rutetider og mye mer.

Alle datasettene er åpne - bruk dem gjerne for å lage egne tjenester.

Alle i Norge som har datasett eller tilbyr tjenester knyttet til vegtrafikk, kollektivtrafikk og mobilitetstilbud skal legge informasjon om disse åpent tilgjengelig i denne portalen, se nærmere beskrivelse om innlegging av data.

Alle land i Europa skal ha et slikt tilgangspunkt for å få til sammenhengende informasjonstjenester for transport - i tråd med ITS-direktivet til EU.



Illustrasjon: Jon Opseth, Statens vegvesen

Figur 2 viser forsiden til datasettet Trafikkmeldinger som en finner i datakatalogen til Transportportal.no

## Trafikkmeldinger

Datasett

Eier: Statens vegvesen

Åpne data

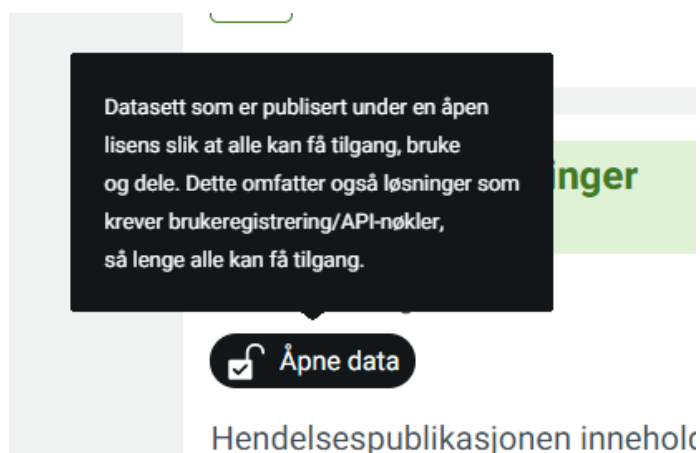
Hendelsespublikasjonen inneholder informasjon om hendelser på eller langs veg som påvirker trafikavviklingen og som kan medføre forsinkelser eller forhøyet ulykkesrisiko. Eksempler på slike hendelser kan være veiarbeid,...

Trafikksignaler og reguleringer
Trafikkinformasjon
Trafikk og transport
Vegarbeid

Sanntids trafikkinformasjon
Veg og vegregulering
Veg- og føreforhold

XML

Figur 3 viser tekst som informerer om at data er open for alle



### Resultat stikkprøvekontroll:

Statens vegvesen oppfyller krav i forordningens Artikkel 7 pkt. 1 Tilgjengelighet, utveksling og viderebruk av data.

## 5. Funn

Det er ingen funn i denne undersøkelsen.

## 6. Vurdering

Statens vegvesen har levert samsvarserklæring i samsvar med krav. Innholdet i erklæringen samsvarer med artikkel 9 pkt. 2, og viser at Statens vegvesen oppfyller kravene i forordningen. Vedlegget til erklæringen gir god informasjon om det nasjonale tilgangspunktet og Statens vegvesens tjenester, samt videre planer for å øke tjeneste- og datakvalitet.

Vegtilsynets stikkprøvekontroll viser at Statens vegvesen oppfyller krav i artikkel 7 pkt. 1 Tilgjengelighet, utveksling og viderebruk av data.



## Vedlegg

1. Samsvarserklæring, ITS Action C – Trafikksikkerhetsinformasjon 2020
2. Informasjon og beskrivelse av tjenester under kommisjonsdelegert forordning 886/2013